Rada
Evropské unie

Brusel 14. září 2017
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2017/0225 (COD)

12183/17
ADD 2

CYBER 127
TELECOM 207
ENFOPOL 410
CODEC 1397
JAI 785
MI 627
IA 139

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	SWD(2017) 501 final
Předmět:	PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ Průvodní dokument k návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o agentuře ENISA, Evropské agentuře pro kybernetickou bezpečnost, a zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 a o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií („akt o kybernetické bezpečnosti“)

Delegace naleznou v příloze dokument SWD(2017) 501 final.

Příloha: SWD(2017) 501 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.9.2017
SWD(2017) 501 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o agentuře ENISA, Evropské agentuře pro kybernetickou bezpečnost, a zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 a o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií („akt o kybernetické bezpečnosti“)

{COM(2017) 477 final}
{SWD(2017) 500 final}
{SWD(2017) 502 final}

A. POTŘEBA OPATŘENÍ

Jaký problém se řeší a proč jde o problém?

Digitální technologie a internet jsou páteří společnosti a hospodářství EU. Klíčová hospodářská odvětví, jako je doprava, energetika, zdravotnictví nebo finančnictví, jsou stále více závislé na sítích a informačních systémech. Internet věcí spojuje předměty a osoby prostřednictvím komunikačních sítí. Tato nová realita vytváří nebývalé příležitosti, avšak vede také k větší zranitelnosti. Takřka neustále dochází ke kybernetickým incidentům. Jejich komplexnost, četnost a dopad – od problémů s přístupem k základním službám až po ovlivňování demokratických procesů – se bude nadále zvyšovat.

V této souvislosti byly zjištěny následující problémy, jež spolu vzájemně souvisejí:

- roztříštěnost politik a přístupů ke kybernetické bezpečnosti v různých členských státech
- rozptýlené zdroje a roztříštěnost přístupů ke kybernetické bezpečnosti napříč orgány, institucemi a jinými subjekty EU
- nedostatečná informovanost občanů a podniků o kybernetických hrozbách a nedostatek informací o kybernetickobezpečnostních vlastnostech produktů a služeb IKT, které si pořizují, ve spojení se stále větším počtem nově vznikajících vnitrostátních a odvětvových systémů certifikace.

Tyto problémy mají dopad na celkovou kybernetickou odolnost Evropské unie a na účinné fungování vnitřního trhu.

Čeho by mělo být dosaženo?

Specifické cíle této iniciativy jsou tyto:

1. zvýšit schopnosti a připravenost členských států a podniků, zejména pokud jde o kritické infrastruktury;
2. zlepšit spolupráci a koordinaci napříč členskými státy a orgány, agenturami a institucemi EU;
3. zvýšit úroveň schopností EU doplňovat opatření členských států, zejména v případě přeshraničních kybernetických krizí;
4. zvýšit informovanost občanů a podniků o otázkách týkajících se kybernetické bezpečnosti;
5. zvýšit celkovou transparentnost záruky kybernetické bezpečnosti produktů a služeb IKT, aby se posílila důvěra v jednotný trh a digitální inovace;
6. zamezit roztříštěnosti systémů certifikace v EU a souvisejících bezpečnostních požadavků a hodnoticích kritérií napříč členskými státy a odvětvími.

Jakou přidanou hodnotu budou mít opatření na úrovni EU?

Vzhledem k tomu, že digitalizace a propojenost hospodářství a společnosti má globální dopady, sahají příslušné problémy daleko za hranice jednoho členského státu. Proto je nutný

zásah na úrovni Unie. Za stávající situace a při pohledu na možné budoucí scénáře se zdá, že individuální opatření členských států a roztříštěný přístup ke kybernetické bezpečnosti, zejména vzhledem k jejímu silnému přeshraničnímu rozměru, nemohou vést ke zvýšení společné kybernetické odolnosti Unie.

B. ŘEŠENÍ

Prostřednictvím kterých možností lze cílů dosáhnout? Je některá možnost upřednostňována?

Toto posouzení dopadů zkoumá specifický soubor možných opatření, která zahrnují přezkum činnosti Agentury Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací (ENISA) a certifikaci bezpečnosti IKT.

Přezkum ENISA

Možnost 0 – **základní scénář** – tato možnost zachovává současný stav. Mandát agentury ENISA by byl prodloužen a cíle a úkoly agentury by zůstaly v zásadě nezměněné, pouze by se zohlednily úkoly svěřené agentuře ENISA následně přijatými právními předpisy EU (např. směrnicí o bezpečnosti sítí a informací).

Možnost 1 – **ukončení mandátu ENISA** (ukončení činnosti ENISA). Tato možnost by vedla k ukončení činnosti agentury ENISA na konci jejího mandátu (červen 2020) a případně k přerozdělení pravomocí a činností na úrovni EU a /nebo na úrovni členských států.

Možnost 2 – **„reforma ENISA“**. Tato možnost politiky by vycházela ze současného mandátu agentury ENISA s výhledem na přijetí selektivních změn zohledňujících vývoj v oblasti kybernetické bezpečnosti. Agentura by získala trvalý mandát, jehož základem by byly tyto prvky: podpora tvorby a provádění politik EU; budování kapacit; znalosti a informace; úkoly související s trhem; výzkum a inovace; a operativní spolupráce a řešení krizí.

Možnost 3 – **agentura EU pro kybernetickou bezpečnost s plnými operačními schopnostmi**. Tato možnost znamená reformu agentury ENISA prostřednictvím spojení tří hlavních funkcí: 1. politická/poradní funkce; 2. středisko informací a odborných znalostí; a 3. skupina pro reakci na počítačové hrozby (CERT). Tato možnost by do značné míry znamenala stejnou změnu rozsahu mandátu jako možnost 2. Byly by však přidány další úkoly v oblasti reakce na incidenty a řízení krizí, takže agentura by pokrývala celý životní cyklus kybernetické bezpečnosti a měla by na starosti prevenci a odhalování kybernetických incidentů i reakci na ně.

Certifikace

Možnost 0 – základní scénář – nečinnost. V tomto případě by Komise zachovala současný stav a nepodnikala by žádné politické ani legislativní kroky.

Možnost 1 – **nelegislativní („měkká“) opatření**. V rámci této možnosti by Komise použila měkké nástroje (jako jsou např. interpretační sdělení nebo podpora celoevropských samoregulačních iniciativ a aktivit v oblasti normalizace) s cílem zlepšit transparentnost a snížit roztříštěnost.

<u>Možnost 2</u> – legislativní akt EU, kterým by se rozšířila dohoda SOG-IS na všechny členské státy. V rámci této možnosti by Komise navrhla legislativní akt, kterým by se rozšířilo členství na všechny členské státy.

<u>Možnost 3</u> – obecný rámec EU pro certifikaci bezpečnosti IKT. Tato možnost znamená vytvoření evropského rámce certifikace bezpečnosti IKT (včetně skupiny odborníků složené ze zástupců vnitrostátních orgánů), jenž by v co nejvyšší možné míře vycházel ze stávajících systémů certifikace bezpečnosti IKT. Takový rámec by v zásadě umožnil vytvoření certifikačních systémů EU, které by byly uznávány napříč členskými státy.

Upřednostňovanou možností je kombinace možnosti 2 pro ENISA a možnosti 3 pro certifikaci.

Kdo jsou zúčastněné strany? Kdo podporuje kterou možnost?

Převážná většina zúčastněných stran ze všech kategorií (členské státy, průmysl, orgány EU, výzkumná obec), které se zúčastnily konzultací, očividně vítá upřednostňovanou možnost, jelikož tyto strany podporují posílení agentury ENISA a vytvoření evropského rámce certifikace bezpečnosti IKT.

Panuje zejména shoda ohledně nutnosti mít (alespoň) dobře fungující agenturu EU s trvalým mandátem, která bude mít odpovídající zdroje a mandát k tomu, aby čelila současným a budoucím kybernetickobezpečnostním výzvám. Mezi zúčastněnými stranami rovněž panuje široká shoda ohledně vytvoření dobrovolného evropského rámce, který bude možné přizpůsobit aktuálním potřebám.

Pokud jde o zástupce průmyslu, zvolené řešení pro certifikaci podporují podniky, na které se již vztahují požadavky certifikace a pro něž by byl celoevropský mechanismus vzájemného uznávání certifikátů přínosem. Podporují ho rovněž malé a střední podniky, které nejvíce trpí tím, že musí, nebo by musely absolvovat různé certifikační postupy v různých členských státech. Některé členské státy, zejména ty, jež mají k dispozici méně zdrojů, a někteří zástupci podniků a orgánů EU se vyjádřili kladně také k možnosti 3 pro ENISA.

C. DOPADY UPŘEDNOSTŇOVANÉ MOŽNOSTI

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Na základě upřednostňované možnosti by EU měla agenturu zaměřenou na poskytování podpory členským státům, orgánům EU a podnikům v oblastech, kde by mohla přinést největší přidanou hodnotu. Mezi tyto oblasti patří: podpora provádění směrnice o bezpečnosti sítí a informací; tvorba a provádění politiky; informace, znalosti a informovanost; výzkum; operativní spolupráce a řešení krizí; trh. Agentura ENISA by zejména podporovala politiku EU v oblasti certifikace bezpečnosti IKT tím, že by zajišťovala správu a technickou údržbu evropského rámce certifikace bezpečnosti IKT. Tímto rámcem bude zaveden soubor opatření pro správu certifikace bezpečnosti IKT v EU, což podpoří vzájemné uznávání certifikátů vydaných v různých členských státech. Řešení spočívající v kombinaci těchto možností je považováno za nejefektivnější způsob, jímž může EU dosáhnout stanovených cílů, a sice: zvýšení schopností v oblasti kybernetické bezpečnosti; připravenosti: spolupráce;

informovanosti; transparentnosti, a zamezení roztříštěnosti trhu. Tato možnost také nejvíce odpovídá politickým prioritám zakotveným ve strategii kybernetické bezpečnosti a souvisejících politikách (např. směrnici o bezpečnosti sítí a informací) a ve strategii pro jednotný digitální trh. Kromě toho by tato možnost vedla k dosažení cílů prostřednictvím přiměřeného využití zdrojů.

Jaké jsou náklady na upřednostňovanou možnost (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte náklady na hlavní možnosti)?

Navzdory nově svěřeným úkolům zůstane „reformovaná ENISA“ agilní organizací. Potřebný finanční příspěvek z rozpočtu EU by byl vyšší než v současnosti, ale stále mnohem nižší než u ostatních agentur, které rovněž působí v kritických oblastech.

Vytvoření evropského rámce certifikace bezpečnosti IKT by neznamenalo další přímé náklady pro podniky (včetně malých a středních podniků). Naopak by přineslo značné úspory těm firmám, které již certifikují své produkty, nebo jsou ochotny absolvovat certifikaci bezpečnosti, a mělo by příznivé dopady na jejich konkurenceschopnost v celosvětovém měřítku. Na druhou stranu by znamenalo určité rozpočtové závazky, aby byla zajištěna správa rámce, kterou by, pokud jde o technické a administrativní úkoly, zajišťovala zejména „reformovaná ENISA“.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Ne. Náklady spojené s posílením agentury ENISA by měly být převážně hrazeny z rozpočtu EU, přičemž členské státy budou mít možnost poskytovat agentuře dobrovolné finanční příspěvky. Pokud jde o certifikaci, hlavní dopad na vnitrostátní rozpočty a správy bude mít vytvoření certifikačního orgánu.

Očekávají se jiné významné dopady?

Ne.

Proporcionalita?

Upřednostňovaná možnost obnáší vyvážená opatření považovaná za nezbytná k dosažení daných cílů, aniž by znamenala nepřiměřenou zátěž pro příslušné zúčastněné strany. Proto se má za to, že je tato iniciativa v souladu se zásadou proporcionality

D. NÁVAZNÁ OPATŘENÍ

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Navrhuje se, aby se první hodnocení uskutečnilo pět let po vstupu příslušného právního nástroje v platnost. Komise následně zprávu o hodnocení předloží Evropskému parlamentu a Radě, případně spolu s návrhem na přezkum. Další hodnocení se budou muset provádět každých pět let.